GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

MADDE 438-443

DİPLOMATİK MUAFİYETLER

Hak sahipleri, karşılıklılık, beyan işlemleri, satış ve devir, çalınan taşıtlar.

KONU ANLATIMI VE UYGULAMA SORULARI

MUAFİYETTEN YARARLANANLAR

DEVLET BAŞKANI

Yabancı devlet başkanları, **aileleri** ve refakatlerine memur olanlar.

RESMÎ ZİYARET / GÖREV

Delegeler ile sivil ve askerî heyetler.

Diplomatik pasaport şartı aranır.

YABANCI DEVLETLERİN TEMSİLCİLİK / KONSOLOSLUK

Türkiye'de görevli:

Misyon şefleri
Diplomatik memurlar
Meslekten konsolosluk memurları
İdari ve teknik personel

MİLLETLERARASI KURULUŞ

Türkiye'de ikamet eden:

Misyon şefleri
Diplomatik memurlar
İdari ve teknik personel

TÜRKİYE'DE İKAMET

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

KARŞILIKLILIK VE BİLDİRİM

TEMEL ŞART

Yabancı devlet de **aynı muafiyet ve kolaylıkları** karşılıklı olarak göstermelidir.

DAHA AZ KOLAYLIK

Karşılıklı uygulanacak muafiyet ve kolaylıklar **o nispette azaltılır.**

Bildirim: Dışişleri Bakanlığı bilgileri Müsteşarlığa bildirir. Gümrük idarelerine duyurulur.

Durumu bildirilmemiş devlet: Muafiyet uygulanmaz. Müsteşarlığa iletilir, talimata göre işlem yapılır.

GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

BERABERİNDE GELEN EŞYA

KAPSAM

Kişisel eşya

Ev eşyası

Görevin yapılmasıyla ilgili her türlü eşya

BEYAN ARANMAZ
MUAYENE EDİLMEZ

Muayene hükmü: “Şüphe ve yazılı, açık adresli ve imzalı ihbar olmadıkça” eşya muayene edilmez.

Kimlik, pasaportların incelenmesiyle belirlenir. Azami kolaylık ve nezaket gösterilir.

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

BERABERİNDE GELMEYEN EŞYA

MEKTUBUN KULLANILDIĞI HÂLLER

Kişilerin beraberlerinde gelmeyen eşya.

Resmî görev için elçilik, konsolosluk veya milletlerarası kuruluşta kullanılacak eşya.

Bu kuruluşların binaları için inşaat malzemesi.

DÜZENLEYEN

İlgili elçilik, konsolosluk veya milletlerarası kuruluş

→

Vizeli mektup: Beyanname olarak kabul edilir.
Aksi hâlde: Gümrük beyannamesi kullanılır.

VİZE

Dışişleri Bakanlığı

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

TAŞITLAR VE MEKTUP KAYDI

TAŞIT İŞLEMLERİ

İlgili elçilik, konsolosluk, milletlerarası kuruluş veya muafiyet hakkı tanınmış misyon şeflikleri ya da heyet başkanları mektubu düzenler.

Dışişleri Bakanlığınca vize edilmiş mektupla gümrük işlemleri sonuçlandırılır.

KABUL VE TESCİL

Örneğine uygun ve vizeli mektup kabul edilir. Bir numara altında **ayrı bir deftere** kayıt ve tescil edilir.

NORMAL KAYIT KAPANIŞI

İşlemleri biten mektuplarla ilgili belgelerin kayıtları, **eşyanın tesliminden sonra** kapatılır.

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

SATIŞ VE DEVİRDE ALICININ DURUMU

Her devir ve satış, **Dışişleri Bakanlığının önceden iznine** tabidir.

DİPLOMATİK MUAFİYET

Diplomatik muafiyet hakkı olan kişi veya yer.

Yeniden alınmış, Dışişleri Bakanlığınca vize edilmiş **elçilik mektubu.**

ÖZEL KANUNLA MUAFİYET

Diplomatik hakkı yok, özel kanunla vergi muafiyeti var.

Yeniden alınacak **serbest dolaşıma giriş beyannamesi.**

MUAFİYET HAKKI YOK

Hiçbir muafiyet hakkı bulunmayan kişi veya yer.

Serbest dolaşıma giriş beyannamesi. Vergiler tahakkuk ve tahsil edilir.

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

MUAFEN GİREN TAŞITIN ÇALINMASI

İSPAT İÇİN ALTERNATİF BELGELER

1. Mahkeme ilamı

2. Cumhuriyet Savcılığından alınan belge

3. Olay yerinin en büyük mülki amirinden alınan belge

SONUÇ Gümrük vergileri aranmaz.
Elçilik mektubunun kaydı, bu belgelerle kapatılır.

HIZLI TEKRAR

HAK SAHİBİ	Hak sahipleri ve her gruba ait pasaport, görev veya ikamet şartları esas alınır.
KARŞILIKLILIK	Aynı muafiyet ve kolaylıklar karşılıklı uygulanır.
BERABERİNDEKİ EŞYA	Kapsamdaki eşya için beyan aranmaz. Muayene hükmündeki ayrıntı korunur.
AYRI GELEN EŞYA	Uygun ve vizeli mektup beyanname kabul edilir. Aksi hâlde gümrük beyannamesi.
DEVİR / SATIŞ	Ön izin gerekir. Kullanılacak belge alıcının muafiyet durumuna göre değişir.
İLK MEKTUBUN KAYDI	Devirde, yeni elçilik mektubu veya beyanname kayıtlarına dayanılarak kapanır.
ÇALINAN TAŞIT	Öngörülen belgelerle ispat varsa vergi aranmaz, mektup kaydı kapatılır.

Kaynak: Kullanıcının 39-muafiyetler.md ders dokümanı, Diplomatik Muafiyetler bölümü.

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

MADDE 438-443

DİPLOMATİK MUAFİYETLER

SORU - CEVAP

Beş kısa soruyu yanıtlayın.
Cevaplar 34. sayfadadır.

SORU 1

RESMÎ ZİYARET VE GÖREV

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Resmî ziyaret veya görev için Türkiye'ye gelen delegeler ile sivil ve askerî heyetlerin diplomatik muafiyetten yararlanmasında hangi pasaport şartı aranır?

YANITINIZ

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

SORU 2

KARŞILIKLILIK ŞARTI

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Diplomatik muafiyet ve kolaylıkların uygulanabilmesi için yabancı devletin nasıl bir uygulama göstermesi gerekir?

YANITINIZ

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

CEVAPLAR: 34. SAYFA

SORU 3

BERABERİNDE GELEN EŞYA

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Muafiyetten yararlanan kişilerin beraberlerinde gelen kişisel eşya, ev eşyası ve görevleriyle ilgili eşya için ilgililerinden beyan aranır mı?

YANITINIZ

SORU 4

ÇALINMANIN İSPATI

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Diplomatik muafiyetle yurda sokulan bir taşıtın çalındığı, hangi alternatif belgelerle ispatlanabilir?

YANITINIZ

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

SORU 5

İLK MEKTUBUN KAYDI

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Devir veya satış yapılan eşya ve taşıta ilişkin ilk elçilik mektubunun kaydı, hangi yeni kayıtlara dayanılarak kapatılır?

YANITINIZ

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

MADDE 438-443

DİPLOMATİK MUAFİYETLER

BOŞLUK DOLDURMA

Beş cümledeki eksik bilgileri tamamlayın.
Cevaplar 34. sayfadadır.

SORU 1

KİMLİĞİN BELİRLENMESİ

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Diplomatik muafiyetten yararlanan kişilerin kimlikleri, _____ incelenmesinden anlaşılır.

YANITINIZ: _____

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

CEVAPLAR: 34. SAYFA

SORU 2

DEVİR VE SATIŞ İZNİ

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Muafen giren eşya ve taşıtların devir veya satışı, _____ Bakanlığının önceden iznine tabidir.

YANITINIZ: _____

SORU 3

MEKTUP ŞARTLARI YOKSA

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Beraberinde gelmeyen eşya için düzenlenmiş ve vize edilmiş mektup şartları karşılanmazsa gümrük işlemleri, _____ ile yapılır.

YANITINIZ: _____

SORU 4

MEKTUBUN TESCİLİ

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Kabul edilen elçilik mektupları, bir numara altında _____ kayıt ve tescil edilir.

YANITINIZ: _____

SORU 5

KAYDIN KAPANMA ZAMANI

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

İşlemleri bitirilen mektuplarla ilgili belgelerin kayıtları, _____ sonra kapatılır.

YANITINIZ: _____

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

MADDE 438-443

DİPLOMATİK MUAFİYETLER

DOĞRU - YANLIŞ

Beş önermeyi değerlendirin. Yanlışsa doğrusunu yazın.
Cevaplar 34. sayfadadır.

CEVAPLAR: 34. SAYFA

SORU 1

DEVLET BAŞKANININ AİLESİ

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Yabancı devlet başkanlarının aileleri ve refakatlerine memur olanlar da diplomatik muafiyetten yararlanabilir.

○ DOĞRU ○ YANLIŞ

Gerekçe / Düzeltme:

CEVAPLAR: 34. SAYFA

SORU 2

MİLLETLERARASI KURULUŞ

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Milletlerarası resmî kuruluşların misyon şefleri, diplomatik memurları ile idari ve teknik personeli için Türkiye'de ikamet şartı aranmaz.

○ DOĞRU ○ YANLIŞ

Gerekçe / Düzeltme:

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

SORU 3

DÜZENLEYEN VE VİZE EDEN

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Beraberinde gelmeyen eşya için beyanname kabul edilen mektupları Dışişleri Bakanlığı düzenler, ilgili elçilik veya kuruluş vize eder.

○ DOĞRU ○ YANLIŞ

Gerekçe / Düzeltme:

SORU 4

ÇALINAN TAŞITTA VERGİ

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Diplomatik muafiyetle yurda sokulan taşıtın çalındığı, öngörülen belgelerle ispatlansa da gümrük vergileri aranır.

○ DOĞRU ○ YANLIŞ

Gerekçe / Düzeltme:

CEVAPLAR: 34. SAYFA

SORU 5

MEKTUBUN KABULÜ

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

Gümrük idaresine ibraz edilen elçilik mektubu, örneğine uygun düzenlenmiş ve Dışişleri Bakanlığının vizesinden geçmişse kabul edilir.

○ DOĞRU ○ YANLIŞ

Gerekçe / Düzeltme:

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

MADDE 438-443

DİPLOMATİK MUAFİYETLER

FLASHCARDS

Beş farklı kısa olayı çözün.
Cevaplar 34. sayfadadır.

KART 1 / 5

DAHA AZ KOLAYLIK

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

KISA OLAY

Bir yabancı devlet, Türk diplomatlara daha az muafiyet ve kolaylık göstermektedir.

SORU

Türkiye'nin bu devlete karşılıklı uygulayacağı muafiyet ve kolaylıklar nasıl değişir?

Yanıtınız:

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

KART 2 / 5

DURUMU BİLDİRİLMEYEN DEVLET

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

KISA OLAY

Bir devletin diplomatik muafiyet ve kolaylıklar bakımından durumu gümrüklere bildirilmemiştir.

SORU

Diplomasi memurları ve eşyası hakkında nasıl işlem yapılır?

Yanıtınız:

KART 3 / 5

DİPLOMATİK HAKKI OLAN ALICI

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

KISA OLAY

Gerekli ön izin alınmıştır. Muafen giren eşya, diplomatik muafiyet hakkı olan başka bir kişiye devredilecektir.

SORU

Gümrük işlemleri hangi belgeyle yürütülür?

Yanıtınız:

KART 4 / 5

ÖZEL KANUNLA MUAF ALICI

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

KISA OLAY

Gerekli ön izin alınmıştır. Alıcının diplomatik muafiyet hakkı yoktur, ancak özel bir kanunla vergi muafiyetinden yararlanmaktadır.

SORU

Bu yere yapılacak devirde hangi beyanname yeniden alınır?

Yanıtınız:

KART 5 / 5

MUAFİYET HAKKI OLMAYAN ALICI

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE

KISA OLAY

Gerekli ön izin alınmıştır. Muafen giren taşıt, hiçbir muafiyet hakkı bulunmayan bir kişiye satılacaktır.

SORU

Satışta gümrük vergileri bakımından hangi işlem yapılır?

Yanıtınız:

TOPLU CEVAP ANAHTARI

SORU - CEVAP

SORU 1 — 438/1-b

Diplomatik pasaporta sahip olmaları gerekir.

SORU 2 — 439/1

Aynı muafiyet ve kolaylıkları karşılıklı olarak göstermesi gerekir.

SORU 3 — 440/1

Bu eşya için ilgililerinden hiçbir beyan aranmaz.

SORU 4 — 442/1

Mahkeme ilamı veya Cumhuriyet Savcılığından ya da olay yerinin en büyük mülki amirinden alınan belgeyle.

SORU 5 — 441/5

Yeniden alınmış elçilik mektubu veya beyanname kayıtlarına dayanılarak kapatılır.

FLASHCARDS

KART 1 — 439/2

0 nispette azaltılır.

KART 2 — 439/4

Muafiyet ve kolaylıklar uygulanmaz. Durum Müsteşarlığa iletilir, alınacak talimata göre işlem yapılır.

KART 3 — 441/2

Yeniden alınan, Dışişleri Bakanlığınca vize edilmiş elçilik mektubuyla.

KART 4 — 441/3

Serbest dolaşıma giriş beyannamesi.

KART 5 — 441/4

Gümrük vergileri tahakkuk ve tahsil edilir.

BOŞLUK DOLDURMA

1. Pasaportlarının — Madde 440/2
2. Dışişleri — Madde 441/1
3. Gümrük beyannamesi — Madde 440/4
4. Ayrı bir deftere — Madde 443/2
5. Eşyanın tesliminden — Madde 443/3

DOĞRU - YANLIŞ

1. D 2. Y 3. Y 4. Y 5. D

2: Türkiye'de ikamet şartı vardır.
3: İlgili kuruluş düzenler, Dışişleri Bakanlığı vize eder.
4: Usulüne uygun ispatta gümrük vergileri aranmaz.

GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU